

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 21 Ianuarie st. v.

E deja tocită arma „daco-romanismului iredentist“, de care se folosesc dușmanii nostri întru suspectarea Românilor și spre a-și deriva apoi dreptul de a ne asupri și prigonii pe toate căile. În timpul din urmă, vedând, că frasa goală și exagerată cum e, nu se prinde, presa ungurească a început să lanseze în publicitate lozincă „iredentismului domolit“ („*abgedämpft Irredentismus*“), un termen ce-l aflăm acum în „Pester Lloyd“. Dl Nicolae Ionescu a ținut adecă mai deunăzi în Ateneul din București o prelegere istorică despre „Mihaiu Viteazul“, din care corespondentul binevoitor al primului diar din capitala Ungariei nu poate scoate nici un grăunte „iredentist“ de actualitate. Dar „jurnalistul“ nu știe ce e perplexitatea: el vede în sufletul oratorului și scoate de acolo un „iredentism domolit“, căci „iredentism“ îi trebuie cu ori ce preț.

Față cu astfel de apucături noi lăsăm să vorbească faptele, ținând și sub demnitate și de prisos a ne apăsă. Ear' încât pentru frații nostri de dincolo de Carpați dăm aji cuvântul unui organ din Galați, „Orientul Român“, spre a se vedea cum cugetă un organ provincial despre raporturile dintre România și Ungaria, dintre Români și Maghiari.

Eată ce cetim în „Orientul Român“:

„Ori-care Român cu cât de puțină școală și experiență, cu atât mai mult un bărbat de stat a trebuit să înțeleagă, că atât ortodoxismul rusesc, cât și catolicismul austriac sînt numai nise mreje, în cari nu pot căde, decât nătărăii.

Dacă în politică nu pot și nu trebuie să influențeze simpatile de rasă, cu atât mai puțin rol poate avea religiunea.

Politica de sentimente a dispărut din crezul politic european; astăzi și poate pentru totdeauna va domni politica de interese și ea va triumfa, când interesele vor fi bine chibzuite,

Această politică au urmat strămoșii nostri și numai prin ea au reușit a ne conserva un nume și o patrie.

Când toată Europa occidentală era preocupată de interesele ei proprii și nici nu știa, că există un popor latin în Orient: strămoșii nostri au preferat a pacta cu Turcul păgân, decât cu vecinii lor creștini, cari dăduseră destule probe de violență și nesinceritate în toate relațiile lor cu Români.

Astfel cereau interesele țerii lor; cu toate acestea nimeni n'a îndrăznit să dică, că un Mircea și un Stefan s'a turcit.

Interesul țerii a călăuzit pe bărbații nostri de stat și în timpii recentii și politica lor a fost binefăcătoare țerii; evenimente au probat suficient, că n'au fost nici Muscali, nici Turci nici Austriaci, ci Români și cu inima și cu capul. Se nasce acum întrebarea: Cari pot fi alianțele noastre pentru viitor?

Pe puterile latine din Occident evident

nu putem compta, decât foarte puțin. Ele sînt ocupate de consolidarea lor internă și de politica lor colonială; dar' chiar nefind ocupate, ele au probat-o în conferința din Berlin, că, dacă fără câștig pentru ele ne-au putut așa lesne abandona, pentru un interes ar fi gata a ne sacrifica. . . .

Rusia, buna noastră vecină, ne-a dat probe suficiente în resbelul din 1877, cum știe ea trata pe aliații sei. Și apoi ea a devenit o putere amenințătoare pentru întreaga Europă. Liniștea Europei ar dispăre din momentul, ce ar reuși a se uni cu statele slave de sud și această unire, de sigur mult dorită (căci nu zadarnic a jertfit ea în decurs de secole sute de mii de soldați și sute de milioane pentru liberarea Slavilor de sud) nu s'ar pute face, decât cu sacrificarea noastră.

În Austria am pute găsi în adevăr o aliată puternică și folositoare și ei și nouă; ea ca și noi e amenințată de slavism. Mai mult, decât Austria, este interesat poporul maghiar a căuta alianța noastră; căci ei, Maghiarii, o poporațiune de numai cinci milioane, se află cu deservire izolați în mijlocul oceanului slav și fără nici o înrudire în Europa, sînt avisați a trăi în relațiuni bune cu Români, cari în total numără aproape zece milioane și cu cari sînt legați atât prin interese materiale, cât deosebi prin marele interes de conservare.

Când Maghiarii ar dispăre și locul lor l-ar lua Slavii, Românii ar fi în mare pericol; vice-versa, când Românii ar dispăre, ar dispăre de sigur și Maghiarii.

Din nenorocire politica lor șovinistă nu lasă nici o speranță, că ei și-ar pute veni în fire, și pe cât timp vor ține 3 milioane de Români subjugăți, răpindu-le chiar mijloacele de cultură națională, numai de dragoste nu poate fi vorbă între Români și Maghiari.

Dacă Românii sînt oameni prudenți și nu caută a turbura liniștea vecinilor lor; dacă civilizațiunea lor într'un timp scurt a ajuns așa de parte, încât ved cu plăcere desvoltarea și știu respecta drepturile altor popoare: nu li se poate însă pretinde, ca să agreeze o alianță cu prețul de a-și jertfi pe frații lor.

Mari interese și economice și politice leagă România de Austro-Ungaria; dar' un mur chinez — politica de desnaționalizare a Maghiarilor — desparte aceste două state unul de altul.

Românii nu vor cuceri; dar' nici nu li se poate pretinde să contribuie la nimicirea neamului lor.

Astfel stînd lucrurile nu ne rămîne decât un singur aliat, Germania: Ea e aliată cu noi prin interese și această alianță e sigilată prin legăturile tronului nostru.

În adevăr ori în cetro privim, găsim o identitate de interese între noi și Germania; nu găsim însă nici un punct de colisiune, nici pentru moment, nici pentru viitor între aceste două state. *de nece de nece!*

Revistă politică.

Sibiu, 21 Ianuarie st. v.

Cestiunea dîlei este călătoria d-lui Tisza la Viena, deoarece se aduce — de sigur cu multă dreptate — în legătură cu o convențiune dintre monarhia noastră și Rusia, o convențiune analogă celeia dintre Prusia și Rusia. Organele oficioase ca și totdeauna cu „Pester Lloyd“ în frunte, se luptă sau mai bine dîs își dau aerul, că se luptă cu mâni cu picioare în contra convențiunii.

Iată ce scrie organul opozițional unguresc „Budapester Tagblatt“ despre această călătorie a d-lui ministru-președinte:

„Fabricile guvernamentale pentru făurirea opinii publice lucrează de opt zile acum cu întreaga putere de vapor, ca să desmînță presunerile și afirmațiunile, că monarhia noastră a încheiat, va încheia ori ar pute să încheie cu Rusia o învoială privitoare la extradări asemenea celei încheiate între Rusia și Prusia. Atât de mult și atât de hotărît ca în cele din urmă opt zile nu s'a desmînțit în Austro-Ungaria decât pe timpul, când puternicii din Viena negau mereu, că au intențiunea de a ocupa Bosnia și Herțegovina, și negau ear' până-ce n'au pus mîna pe „mandatul polițial european“ și au ordonat mobilizarea. Dela 1878 foile noastre guvernamentale nu au dovedit atât de adese-ori ca în cele din urmă opt zile, că guvernul și dieta nu-și dau acum și nici că-și vor da vre-odată învoirea la eventuale planuri Vieneze, care ar fi în contradicție cu spiritul poporului nostru. Asupra analoგიe dintre atitudinea de atunci și cea de acum a cercurilor oficioase nu mai lasă nici o îndoială, că de mult încă s'au luat angajamente în dosul națiunii, și că în conferințele ce se țin acum în orașul imperial nu e vorba decât de aceea, cum să dobîndească dl Tisza aprobarea parlamentului ori cum să o încunguiere. Călătoria ministrului-președinte la Viena n'a urmat ca o surprindere; invitarea s'a făcut încă Duminică trecută, adecă imediat după publicarea protocolului rusoprusienesc și încă atunci se știa aici, că ea s'a făcut; călătoria s'a amănât numai, fiindcă premierul nu putea să-l lase în cursul dezbaterilor proiectului de buget al justiției fără de sprigin pe cel mai prețios membru al cabinetului seu, pe d-l Dr. Pauler. Dacă d-l Coloman Tisza a știut ori nu de mai nainte, că în Schiernievițe s'a pus la cale o haită comună asupra „elementelor revoluționare“, aceasta în fața soartei pasagiului îndreptat contra alianței celor trei împărați în adresa de tron a majorității, poate cu oare-care termen să fie pusă la îndoială. Încă de mult acum cei de pe Bauplatz socotese de prisos a mai ține pe premierul nostru în curent asupra afacerilor externe; știu ei prea bine, că d-l Tisza scoate în Budapesta la capăt tot ceea ce se dorește în Viena.

„Toate desiluziunile desperante, care am trebuit să le îndurăm decînd a ocupat Coloman Tisza oficiul, nu ne pot umple cu pesimismul acel mare, care ar fi în stare a ne face să credem în o copie austro-maghiară fidelă a tractatului pruso-rusesc. Există crime, despre a căror posibilitate patriotul trebuie să se îndoiască până atunci până când s'a prefăcut în realitate. Legile lui Solon au ignorat patriciidiul. Protocolul subscris la începutul anului la Petersburg de către Giers și Schweinitz încă nu va ajunge nici când la valoarea de contract. Nici odată, nici chiar sub presiunea celor mai cumplite crime anarhistice, nu se va dobîndi învoirea Reichstag-ului german pentru extradarea acelora, cari au vătămă cu cuvîntul pe vre-un membru al familiei împărătesci ruseci sau cari au fost învinovați din partea autorităților ruseci cu vreo crimă ordinară sau politică încă nedovedită. E cu neputință ca cancelarul să se fi înșelat asupra șanselor parlamentare ale protocolului; acesta va fi supus, încă înainte de introducerea lui în Reichstag, unei prelucrări fundamentale din partea consiliului federal. Dar' scopul seu politic și l'a ajuns principele Bismarck; el a întrecut-o la Newa earăși odată pe Austro-Ungaria, și după aprobarea instanțelor parlamentare va mai rămîne loc destul pentru a lovi aspru și pe Poloni prelungă anarhisti și nihilisti, relativ la cari există deja tractat de extradare. Și oficiul de externe Vienez, care nu voiesce să rămână prea tare îndrăgășit cabinetului Vienez în complesanță față cu casa domnitoare a Țarilor, va trebui să

se învoiască tot la mai mult, decum le-ar fi convenabil și dorit Polonilor.

„Întrevederea la Schiernievițe, pe pămînt polon, a fost o nouă sancțiune sîrbătorească a împărțirii Poloniei și învoielile făcute acolo se reportau în linia primă la sugrumarea cestiunii polone, care reînviase eară după tractatul de San-Stefano și dela schimbarea ultimă a cabinetului austriac încoace.

Posiția d-lui Tisza nu poate fi tare, aceasta se vede și dintr'o polemie, ce se desvoaltă de mai multe zile între organele guvernului și contele Apponyi, care a fost suspectat, se înțelege ușor la care loc și spre ce scop, că s'ar fi alăturat Kossuthistilor prin votarea sa în două cestiuni mai din urmă. Contele Apponyi vede bine combata aserțiunea oficioaselor, dar' vede bine nu-i ajuta nimica, căci „Der Jude muss verbrannt werden!“ Apponyi e primejdios d-lui Tisza, și e bine ca dînsul să fie imposibil oare unde. Ca și când conducătorul partidului opozițiunii moderate n'ar fi destul de bine cunoscut! Acum organele oficioase umblă să nascocoască neînțelegerea în sinul partidului opozițiunii moderate. Cu deosebire între Szilágyi și Apponyi ar exista diferențe, ce vor isbucni în curînd.

În sedința dela 31 Ianuarie nou a Reichstag-ului Germaniei s'a desbătut cestiunea socialistilor. Desbaterea a fost foarte interesantă. Ministrul Puttkamer a susținut că anarchismul și socialismul sînt ramuri ale aceluiași arbore. S'a adresat apoi către deputații socialisti accentuînd cu voce sonoră: „D-voastre, domnii mei, ați ascuțit pumnalul, care a doborît la Frankfurt pe consilierul de poliție Rumpff. Deputatul Liebknecht: „Adevăratul părinte nutritor al socialismului e principele Bismarck. Legea socialistilor a maturizat mai întăiu atentatele. (Voci: Hödel!) — Liebknecht: „Cine cutează să ne achețe de poalele noastre pe Hödel? La aceasta dreapta a tăcut.

În „Neue freie Presse“ găsim următoarea telegramă din Petersburg cu data de 28 Ianuarie:

A fost de ajuns sgomotul despre o logodire a principelui Alexandru al Bulgariei cu o fată a principelui imperial german, pentru-ca dl Katkow să vadă amicia ruso-germană, care până aci era după părerea sa tare ca o stîncă, într'o lumină cu totul alta. El dîce că această căsătorie ce se plînnesc acum este periculoasă pentru pacea Europei. Lipsa de solidaritate a ambelor cabinete ar eși la iveală îndată-ce Germania ar arăta o rezervă mai puțin înțeleaptă ca până acum față cu cestiunile interioare ale Bulgariei. La cea mai mică ocaziune, divergența de vederi dintre ambele cabinete ar provoca cele mai serioase neînțelegeri, prin ceea-ce s'ar perde roadele lungilor ostenele, care au condus la apropierea ambelor puteri și au fost încoronate prin întrevvedere împăraților la Schiernievițe. Cestiunea orientală ar veni din nou la ordinea dîlii și ar amenința liniștea Europei.

Dl Katkow exprimă speranța, că toți aceia, cari au un interes în menținerea păcii, vor face tot ce le va sta prin putință spre a împedece pe principele Alexandru dela acest demers, în privința căruia nu s'a resgîndit probabilmente în deajuns.

Proiectul

de lege asupra bugetului de stat pe anul 1885.

§. 1. Erogatele ordinare ale țerilor coroanei unguresci se aproabă și votează pentru anul 1885 cu 308,733,996 fl., erogatele transitorie cu 2,000,577 fl., investițiunile cu 23,020,876 fl., erogatele comune extraordinare cu 4,184,815 fl.

§. 2. Aceste sume se împart în următoarele secțiuni, titluri și rubrici: (urmează pozițiile detaliate). —

§. 3. Pentru acoperirea eroagațiilor expuse în paragraful precedent sunt destinate venitele Ungariei pentru țările tinătoare de coroana Ungariei, ear' pentru administrarea internă a Croato-Sloveniei și percepțiunile acesteia. (Urmează percepțiunile detaliate.)

§. 4. Din comparația între eroagațiunile indicate în § 2 al acestei legi suma de 337,940,264 fl. și între percepțiunile din § 3 în sumă de 326,056,501 fl. reese un deficit de 11,883,763 fl.

Ministrul de finanțe e împuternicit a acoperi acest deficit pe basa unei operațiuni de credit.

§. 5. Pentru lichidarea percepțiunile statului se votează dările directe și de consum inarticulate în lege, accizele, timbrele și competențele, de asemenea prescripția de dări conform §§ 9 și 10 ai articolului de lege XLVI: 1883, vamele de căi și poduri, venitele averii statului, celealte percepțiuni de stat, în sfârșit dările lăsate în valoare din teritorul de graniță prelungă modifi cațiunile ce se vor face pentru anul 1885.

§. 6. Percepțiunile votate în paragraful precedent, cele preliminate în § 3 și cele aprobate pentru acoperirea deficitului se pot întrebuința numai pentru eroagațiunile votate prin această lege. Reviriment între singuraticile secțiuni, titluri și rubrici nu e conces.

Revirement se concede numai la venitele personale din secțiunea a XVI, 3, 4 și 5, la secțiunea XVII, titlul IV, a, b, c, d și la rubricile singuraticale ale secțiunii a XVIII.

§. 7. Executarea acestei legi se încredințează ministrului de finanțe.

Budapesta 31 Ianuarie 1885.

Situațiunea în Cislaitania.

Camera deputaților din Austria s'a întrunit de vre-o câteva zile. Iată ce schimbări s'au produs după „Neue Freie Presse“ în gruparea partidelor din această adunare; „Una dintre fracțiunile principale ale majorității este pe cale de a se descompune: este vorba despre clubul Hohenwarth în care fostul președinte de consiliu (de curând numit președinte al înaltei curți de compturi în locul principelui Auersperg) unise pe clericali germani cu deputați sloveni și italieni pentru a sprigini majoritatea ce se formase în sînul Reichstag-ului prin aliarea Polonilor cu Cehii. Disolvarea iminentă a grupului Hohenwarth provine din împregiurarea, că Slavonii s'au retras din club. Reprezentanții slavilor din sudul Austriei nu mai voiesc a se perde într-o aglomerațiune electivă, ci au de gând a pune bazele unui club independent, urmând exemplul deputaților din Boemia și din Galiția; dinșiuri tind la dobândirea autonomiei provinciilor lor așa precum au dovedit-o cele două fracțiuni slavice. Majoritatea dietei nu se va deplasa prin această evoluțiune, căci deputați slavi, constituindu-se în fracțiune națională independentă, vor rămâne tot guvernamentali precum erau

sub conducerea contelui Hohenwarth. Fără îndoială însă pretențiunile lor se vor fi mărit și se vor manifesta printr-o îndoială, energie și stăruință.

„Odată cu clubul Hohenwarth dispăre singura fracțiune parlamentară, care își propusese de a susține cu absolută desinteresare politica conciliantă a contelui Taaffe. Ca și Polonii și Cehii, noul grup slav va cere un beneficiu în schimbul spriginului ce-l va da guvernului; va revindea pentru conaționalii sei o situațiune corespunzătoare cu aceea a națiunilor mai sus numite, astfel că în monarchia cislaitană se va forma o nouă aglomerațiune slavă animată de tendențe autonomiste și de aspirațiuni separatiste. O parte din Stiria, jumătate din Carintia, Carniolia întreagă și aproape mai toată Istria, împreună cu Dalmația, cu o populațiune de 1,600,000 de oameni, vor forma elementele.

„Slavii din Ungaria de asemenea au protecțiuni, cari câte odată nu le prea vin la socoteală compatrioților lor maghiari. Partidul național din Croația, condus de Starcevic, nu își a ascuns nici o dată aspirațiunile sale de aspirațiune și nu încetează de a provoca prin aceste scandaluri în dieta din Agram; el întinde direct la transformarea dualismului austro-ungar într'un sistem trialist, care prevede formarea unui regat slav, compus din Croația, Slavonia, granițele militare, la care de sigur se va mai adăuga și Bosnia și Herțegovina, și care într-o zi s'ar pute mări prin adnectarea Dalmației și a provinciilor slave din Austria. Guvernul unguresc întâmpină ostilități slave, nu numai în dieta dela Agram ci și în parlamentul din Budapesta. Clerul croat încă îi cauzează încurcături grave; astfel episcopul Croației, Strossmayer, luptă acum pe față cu autoritățile din țeara sa.

„Diarele favorabile dualismului încep a se îngrijii în fața acestei stări de lucruri; ele urmăresc cu neliniște scăderile catolicismului slav și acasă scaunul papal, că tinde a transforma Austria într-o monarchie slavă și a concentra forțele slavismului catolic în giurul casei Habsburgilor. Nu mai începe îndoială, că în cas, când s'ar realiza această ipotesă, Austria ar perde din ce în ce mai mult caracterul de putere germană și ar lua înocetul cu înocetul fisonomia unui stat eminent slav.“

Adevăruri — maghiare.

Cetim în „Lupta“ din Iași:

Să șcie că Ungurii în furia maghiarizării au atacat în 1883 până și autorizarea scoalelor particulare, supunându-le la un control sever din partea statului, impunându-le limba maghiară și căutând a desnaționaliza pe Români până și prin mijlocul scoalelor plătite și întreținute de acestia.

În revista franceză intitulată „Revue internationale de l'enseignement“ din 15 Ianuarie este o corespondență din partea unui Ungur, Dr. Felmeri, profesor la Cluj, în care vorbind

despre acea lege draconică, face în treacăt pe Români venetici pe pământul Transilvaniei.

Eată pasagiul:

„Sații, Sârbii ortodoci și Românii, cari se bucurau asemenea de o completă autonomie religioasă, nu s'au arătat totdeauna demni de această libertate în scoalele lor confesionale. Ei nu s'au temut de a falsifica geografia și istoria; așa în Transilvania se preda sub rubrica „istoria națională“ istoria Sașilor din Transilvania, sau istoria generală a Germaniei; cât despre geografia Ungariei, ea se studia dintr'un manual intitulat: „Siebenbürgische Vaterlandskunde: Bilder aus der österreichischen und aus der vaterländischen, namentlich aus der Sachsen-geschichte.“ Care este nația care ar tolera asemenea fapte, care sînt chiar negarea existenței sale? Valachii, (astăzi Români) cari n'au putut să se stabilească și să rămână în Transilvania decât grație toleranței guvernului și a locuitorilor, învoacă astăzi etnografia pentru a întemeia drepturile lor istorice; și își poate cineva închipui ce fel de virtuți civice nisce profesori plini de ură pentru Ungaria, și bucurându-se de o libertate absolută, trebuie să inspire tinerimii române.“

„După aceasta eată cum descrie scoalele române și spiritul lor:

„Este greu de a judeca în general asupra situației învățământului secundar din punct de vedere pedagogic. Ântăiul loc îl ocupă gimnasiile statului, vechile colegii calviniste și în fine acele ale piariștilor. Gimnasiile române lasă mai mult de dorit. Pe când se socotesc câte 1 școală secundară pentru 226 de Unguri, și 1 pentru 305 Germani, proporția pentru Valachi (în număr de 2,324,000) nu este decât 1 pentru 934 locuitori. În cea mai mare parte din scoalele române, instrucțiunea este în mâinile preoților sau în a vechilor stipendiști cari, după-ce au frecuat universitățile noastre, sau câte odată pe acele ale Belgiei sau Francei, și cu toate că înțeleg limba maghiară, ca ori-ce Slav sau Român ce a primit o educație superioară, nu încetează cu toate aceste de a întreține visul fantastic despre reconstituirea unei Dacii traiane. Autonomia ce se reclamă departe de a fi favorabilă libertății, va fi un obstacol perpetuu la toate reformele.“

Cestiunea Macedoniei.

Am reprodus zilele aceste după nisce telegrame sciri care relatau despre organizarea unor meetinguri anti-bulgare în Macedonia și Tracia. „Die Presse“ comunică astăzi următoarele:

În Salonic s'au întrunit deputațiuni din 19 comune creștine din Macedonia spre a protesta în mod solemn contra acușățiunilor de crușini și persecuțiuni ce Bulgarii pretind, că ar fi suferind dela Mohamedani. Ele afirmă, că aceste acușățiuni sînt născocite de comitetele panslaviste, care își dau osteneala a ațîța o cestiune macedoniană.

O întrunire de locuitori creștini din Adrianopol desminte de asemenea aceste sgomote împrăstiate în Europa asupra situațiunii țerii. În această întrunire se constată, că în Macedonia domnesce cea mai mare liniște și că numai câteva comitate se sforțază a o turbura spre a-și realiza scopurile politice ce urmăresc.

Prin mijlocirea consulilor de acolo se trimiseră tuturor puterilor copii după rezoluțiunile votate de aceste întruniri.

De altă parte diarul „Le Nord“ publică următoarea relațiune ce i se trimite din Sofia:

Am înainte-mi o scrisoare trimisă de dl Layard diarului „Times“, prin care acest diplomat apără cu căldură pe consulul general englez din Salonic, cu ocaziunea violențelor comise de Musulmani contra creștinilor bulgari din Macedonia.

Acesti din urmă reclamaseră de fapt prin presă contra nepăsării consulului față cu suferințele lor; ei credeau, că dînsul, în turcofilismul seu bine cunoscut, denaturase actele de barbarie, ba poate chiar nici nu le comunicase guvernului seu.

Este sigur, că nisce aserțiuni emanate dela un personaj atît de sus pus ca dl Layard în erarchia diplomației engleze, care a ocupat și postul de ambasador la Constantinopol, trebuie să aibă oare-care valoare în ochii publicului englez, care a fost însă rău informat prin această scrisoare.

Este probabil, că guvernul M. S. Reginei, care posedă în acest moment documente pe care dl Layard pretinde a nu le cunoasce, va aprecia faptele altfel decum le prezentă fostul ambasador la Constantinopol, care acasă panslavismul.

Dar' se venim la fapte.

Mai multe sate din Macedonia, în apropiare de Veles, au fost atacate, prădate, arse în parte de o bandă de mai bine de o sută Musulmani, și nouă persoane au fost torturate, rănite și omorite.

Chiar autoritățile turcesci, mișcate de aceste fapte, caută pe reufăcători, dintre cari câțiva au fost arestați ear' doi omorîți în lupta cu soldații turci.

Sînt oare aceste numai nisce pretinse crușimi?

Liniștească-se dl Layard, noi nu voim nici resbel civil nici altfel de resbel, nici turburări, nici interveniri străine. Voim numai pacea, liniștea, siguranța pentru noi și familiile noastre, libertatea cultului nostru.

Cronică.

Maiestatea Sa a primit în Viena în audiență pe ministrul-președinte Tisza. Dl Tisza a conferit apoi timp mai îndelungat cu ministrul de externe Kalnoky.

Dintr'un diar maghiar. „Pesti Napló“ în numărul seu de dimineață dela 31 Ianuarie n. scriind despre proprietatea rurală, dă expresiune temerii că proprietatea în Ungaria trece în mâini

Foița „Tribunei“.

Viața fără de sfîrșit.

Omenirea încă în leagăn a început și pînă în zilele noastre urmează a se ocupa cu întrebarea pînă ađi nedeslegată de nimeni cudesă-vîrșire: cum s'a zidit lumea și ce va fi de ea și de ființe după moartea lor?

Popoarele antice, neputînd pîtrunde în misteriele fenomenelor, cu care se întâlneau dîlnice de la fiecare pas, au atribuit aceste fenomene țeităților, cari purtau destinele lumii. Hesiod și Homer vîd în fantasia lor poetică un întreg imperiu mitologic divin, în care ne întâlnim cu țeii Olimpului, începînd dela Kronos pînă la gingașele nimfe și semițeii eroi.

Thales a fost cel dintăi, care încercă să scoată universul din misticismul întunecos, cu care era încungiurată viața lunei de atunci și a căuta puterea teribilă, care ocărmuesce universul, nu afară, ci din potrivă chiar în internul fenomenelor. El caută: principiul tuturor lucrurilor (ἀρχή) și cu aceasta a depus prima peatră în fundamentul filosofiei.

După Thales urmă un șir lung de filosofi, care din diferite puncte priviau spre orizontul fără margini și cu o energie și curagiu de mirat căutau puterea tainică, căreia sfînta scriptură îi dă o expresiune puternică prin cuvîntul „Dumnezeu“.

Socrate prin „δαμόνιον“-ul seu, care prea mult seamănă cu „Iehova“ al lui Moise, dete o altă direcțiune filosofiei grecesci, și ear' alta creștinismul.

Cu Englezul Bacon filosofia începî eărăși să reînvie și încă cu o viață cu mult mai săn-

toasă, căci din ea isvorîră științele cele mai înalte, de cari ne bucurăm astăzi. Bacon a dat la o parte teoria goală, numită abstractă, și fundă știința concretă, sau experimentală, dar' ceea-ce a preocupat filosofi antici: principiul tuturor lucrurilor, nici Bacon, nici urmașii lui, nimic în sfîrșit, nu l'a putut descoperi; filosofi moderni tot în aceea întunecime pipăie, în care se gîndiau Thales și Heraclit.

Să lăsăm dar' la o parte această întrebare grea, la care mulți au încercat, dar' nimeni n'a isbutit să răspundă, și să îmbrățișăm întrebarea a doua: ce va fi de lume și de ființe după moartea lor?

Pămîntul nostru, care după geologistul Reclus e prea tînăr, când îl face de 100,000,000 ani, e o generațiune nouă în univers, prin urmare lumea, în care pămîntul e un atom microscopic, cu drept cuvînt o putem numi fără de început. Etatea aceasta are o sumă cam rotundă și poate că puțini fisici o vor admite, fiindcă ori-ce lucru trebuie să aibă început și sfîrșit. Aceasta e de mult știută.

Însă dacă sînt și lucruri infinite, precum e spațiul și timpul, pe care nu le putem măr-gini, tot astfel putem dice și despre etatea cutăruiva lucru existent în spațiu și timp.

Timpul, când se va desfășura actul din urmă din tragedia lunei, asemenea nime nu ni-l poate hotări, dar' că va veni odată, e mai mult ca sigur. Peste câteva milioane de ani, care sînt câteva minute în viața acestui colos, ce se numesce univers, pămîntul va rămâne înghețat, despoporat de frigul cel mare, ultima familie de oameni va fi adormită pe etern, ear' soarele din pricina soarței groase format în giurul seu, va apără din ce în ce mai întunecos, planetele ceteresci vor fi lipsite cu totul de căldura, care în

lungul atător veacuri i-a nutrit. Nu le mai vedem. Soarele îl vom vedea numai ca pe un glob întunecos, care își urmează calea în spațiu ducînd cu sine planetele sale întunecate, care ca nisce monumente mobile se învîrtesc în giurul lui în noaptea vecinică.

Ei bine, ce va fi atunci de lumea asta?

Materia și puterea, ce nu se poate prăpădi, se va pute oare desbina și răspîndi în chaos în stare casnică, așa, ca nici odată să nu se mai întâlnească?

Știința curată nici prin cei mai celebri bărbați, n'a putut să dea vre-un răspuns precis la o asemenea întrebare; ea cade deja afară de cercul problemelor deslegate prin știința pozitivă de pînă aci, și chiar și pe cel mai rece gînditor îl aruncă în brațele hipotesei.

Dacă acesta ar fi capătul neștrămutat al lumii, dacă lumea ar perî spre vecie și soarele, strîngîndu-se odată, nici când n'ar mai străluci pe cer, fără îndoială nici stele nu s'ar mai vedea pe bolta cerească.

Și pentru ce?

Pentru-că, după cuvintele lui C. Flammarion, „crearea, fiind atît de antică, încât o putem socoti în trecut de eternă, dela timpul transformării planetelor nenumărate, soarele nostru prin pierderea în continuu a căldurii ar fi avut timp destul de îndelungat, ca să se stingă cu totul, deci în proporțiune cu eternitatea trecută numai soare nou poate să lucească. Cei dintăiuri s'au stîns.“ Prin urmare credința ereditară în viitor de sine se înrădăcește în spiritul nostru.

Analisa creațiunii eterne e imposibilă, căci singur principiul lui D-șeu e asemenea cu principiul creațiunii. Dacă D-șeu numai odată ar fi creat, nu ar fi mai mulți sori în goiul nemăsurat, nici planetele învîrtitoare în giurul nostru

nu ar primi în ele căldură, electricitate și viață. E de lipsă dar', ca puterile să se transformeze, adevă creaițiunea trebuie să fie făcută spre vecie.

De altcum să întrebăm singura natură și să fim atenți la răspunsul ei.

Ce se petrece în giurul nostru?

Tot aceleași părțicele de materii trec prin formarea diferitelor corpuri. Corpurile se schimbă, dar' materia rămâne aceeași. Într'un restimp de abia câteva săptămăni chiar și corpul nostru se schimbă. Schimbare eternă lucrează și în atmosferă, în apă, în metale, în plante, în animale și în noi, părțiceaua de oxigen ce se eliberă dintr'un putregaiu, din stejarul ruinat se așează earăși în capul bălan al copilășului născînd, ear' părțiceaua de carboniu, care o respiră în dureri peptul omului în agonia morții, înflorește de nou în colorile rosei mirositoare, și nu e cu neputință, că în momentul acesta amabilul cetitor ține în mână o părțică din materia ce conțineau obraji seducători ai Cleopatrei, sau capul lui Achile ori al lui Cromwel.

Părțicea de fer este tot aceeași, ori că se află în sîngele ferbinte al unei copilățe gingașe, ori într'o bucată de fer mîncată de rugină. Părțicea de apă e tot aceeași, ori că strălucesce în privirea amoroasă a miresei, ori că paralisează rațele soarelui într'un nor monoton, ori că cade pe pămînt în forma unei ploii furtunoase.

Schimbarea neîncetată în cursul vieții noastre se nu o credem mai puțin răpede după moartea corpului. Materia spirituală e un perpetuum mobile, care earăși se reîntoarce în viață și călătoria sufletului, ce o găsim la Platon, mai că nu o putem numi analogă cu perpetuum mobile al sufletului nostru. Platon însă singur nu a înțeles, ce a voit să dică, sau de a și înțeles, nu a știut să se exprime. El dicea, că sufletul nostru înainte

străine. Ne fiind vina noastră că Maghiarii scâpă-tează lăsam fiecăruia să-și grijească de treburile sale, — nu ne interesează decât sfârșitul articolului Eată ce cuprinde: „N'avem nimic în contra principiului fundamental ce apare din cuvintele dlui Pauler ca adevărat pământul să fie unguresc. *Cujus regio, ejus religio*, a cui e pământul a celuiia e patria, puterea, politica, al celuiia e viitorul! Până acum partea cea mai mare a pământului și proprietatea de mijloc a fost exclusiv numai în mâni unguresci, acum nu se mai poate dice aceasta, și viitorul e cu totul nesigur. . . . „Pământul să fie unguresc.“ Așa? Nu se îndestulează doar Maghiarii cu Ungaria, ei voiesc să fie întreg continentul unguresc? Ba; ei se îndestulează de nevoie și cu mai puțin decât că acuși vor pute dice că pământul e oveesc. Ce să-i faci omului prădalnic: pradă guvernul maghiar pe pompe, pradă Maghiarul pe lucruri de fală. Pe acest teren ar ave națiunea maghiară lipsă de reînviere, ca să nu vadă acuși tot Unguri cerșitori. Sau nu li de ajuns cu Ciangăii vai de capul lor.

Diurnele judecătorești în dieta Ungariei. E prea bine cunoscut că spelele comisiunilor judecătorești în procese se urcă de multe ori mai sus decât valorează întreagă pretensiunea din litigiu. Cu ocaziunea desbaterii asupra bugetului ministerului de justiție s'a ridicat Blasiu Orbán în contra abuzului ce se face în măsurarea spelelor judecătorești: „Mi se pare că în toate domnesce interesul material. În diurnele judecătorilor se pot constata o mulțime de abuzuri,“ — dice Orbán — „deoare-ce aceste sunt lăsate cu totul în voia judecătorilor. Relativ la aceasta nu există nici o controlă, nici o moderare, nici o pedecă; sunt lăsate de-a dreptul în buna voie și în înțelepciunea juților, a tribunalelor și a procurorilor; această înțelepciune e însă foarte adeseori supusă intereselor. Adeseori pentru nisce băți neînsemnate, sgărieturi, se pune în mișcare tot aparatul judecătorec căci sunt buni cei 8—10 fl. ca diurnă.“

În dieta Ungariei e la ordinea zilei desbaterăa asupra bugetului ministerului de honveți. În decursul desbaterii au ridicat deputații vorbitori plângeri în contra stimei puțină, de care se împărtășește honvețimea din partea armatei comune. Se cere mai departe înființarea artei de honveți și urcarea salarelor honveților. La ce atăta pradă și paradă cu honvețimea?

Pentru balul reuniunii femeilor române de aci urmează a se face pregătiri. Astfel probele pentru executarea „Romanei“ se țin Marți, Mercuri și Vineri la 6 oare seara în locuința Dlui Iosif. St. Șuluț. Comitetul atrage atenția acelora pe care îi privește.

Balul românesc din Orșova, arangiat în favorul scoalei de fete de nou deschise, după cum ni se scrie a fost bine cercetat. Balul s'a început cu „Hora Sinaii“ și petrecerea a durat până la 5 oare dimineața. Venitul curat a fost de 155 fl. v. a., care s'a depus din partea comitetului spre fructificare, întru sporierea fondului din care se va susține școala de fete.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Timișana“ a emis către acționari

de a deveni individ a fost perfect, care perfecțiune o perdem imediat după-ce ne incorporăm, spiritul însă mereu se nisuesce a-și recăștiga perfecțiunea de mai nainte și aceasta o face prin pribeagare în diferite animale și corpuri, dar' cum, asta nu ni-o spune și tare cred, că nici el nu a știut-o.

Platon avea numai o idee obscură, noi însă cu tot curajul putem adevăr, că ceea-ce respirăm, bem și mâncăm, au fost deja respirate, beute și mâncate de sute și mii de ori. Din pravul strămoșilor nostri suntem formați noi, așa, că dacă învierea preșisă de Christos întru adevăr se va realiza cândva, oamenii nu ar încăpe pe suprafața pământului, ba nici că vor pute învia întregi, deoarece-ce unul și același element formează mai multe corpuri.

Eată dar', ce se petrece în giurul nostru! Flamarion dice, că „nu este nici mic nici mare. Stelele sunt atomii totalității. Tot aceiași legi ocărmesc atomii, la cari este supusă lumea întreagă.“ Prin urmare cătățimea materiei e tot aceeași și după-ce s'a format vaporul soarelui, planetelor și ființelor, măsura acestor materii nu rămâne fără treabă, ci mereu judecă cu o receală neclintită. Altcum nici nu se poate, căci altfel s'ar prăpădi lumea și soarele după-ce a perit lumea, ar ajunge la starea ca și când s'ar rotă fără scop și delăsă în golul negru, într'o singură eternă, pe care nici o rață de lumină nu o va însenina mai mult. Ear' aceasta e o perspectivă, care nu satisface nici logiceii celei mai elementare.

Ei bine, dar' care este legea naturii, în urmare căreia s'ar pute renasce lumile moarte? Dacă soarele se va stinge, ce prin radiarea continuă fără îndoială se va întâmpla odată, cum se va reînnoie viața universală într'o circulație nouă?

provocare, ca să solvească rata a doua de acțiune până la 22 Februarie a. c. ear' rata a treia până la 25 Martie a. c. st. n. Solvirile sunt a se face în mod provisor la cancelaria dlui avocat Emanuel Ungureanu în Timișoara.

Epidemie de vite. Constatându-se că la Wiener-Neustadt a erupt între vite boala de gură și de unghii în mod epidemic, magistratul de acolo a cerut ministrului de interne închiderea graniții.

Un om onest. Un cetățean din Budapesta a aflat pe drum în zilele trecute un lanț de aur. Ca om cinstit s'a dus cu el să-l depună la poliție. Ce să vezi însă? Fiindcă luarea lucrului găsit, anunțarea și predarea lui celui ce l'a pierdut da puțin de lucru, omul de omenie a umblat dela Petru la Pavel din o cancelarie în alta: fiecare dintre funcționari dicea că nu se ține de resortul lui. N'avea ce face omul cu lanțul și s'a dus acasă. A trimis apoi pe servitorul său pentru a doua oară hotărându-se ca, în cazul dacă poliția nu va voi nici acum să primească lucrul găsit, să îl pună carăși în mijlocul stradei în locul unde l'a aflat.

Regele României a dăruit societății dramatice a teatrului național din București suma de 3000 lei.

În camera României s'au distribuit următoarele proiecte de legi: 1. Pentru reorganizarea statisticeii; 2. Pentru înființarea a trei terguri permanente de vite, unul în comuna T-Severin sau în apropiere de această comună, altul la Constanța sau în apropiere de Constanța și al treilea la un punct din Moldova-de-sus care rămâne a se arăta ulterior; 3. Pentru organizarea ministrului de interne și pentru admisibilitate și naintare în funcțiunile administrative; 4. pentru modificarea legii sanitare în vigoare; 5. Pentru stabilirea definitivă a numărului de 110 subprefecturi în România de dincoace de Dunăre; pentru rotundirea plășilor în urma numărului de plăși stabilit și pentru desemnarea comunelor în care se se așeze reședințele subprefecturilor.

Modificarea impositului fonciar din România. Eacă în resumat proiectul propus pentru schimbarea baselor impositului fonciar;

a) se va plăti 6 la sută pentru clădiri în genere;

b) 5 la sută pentru proprietățile rurale ce se exploatează de însiși proprietarii lor, care însă domiciliază în țeară;

c) 6 la sută pentru proprietățile rurale arendate, când proprietarul lor domiciliază în țeară;

d) 7 la sută pentru acele proprietăți rurale ce se exploatează prin administratori de proprietari cari nu domiciliază în țeară;

e) 15 la sută pentru proprietățile arendate, când proprietarul lor nu domiciliază în țeară.

Guvernul României are de cuget, — în vederea crizei comerciale provenite din încetarea exportului, — a acorda premii de export pe bucate, vin și spirt, încât aceasta o permit convențiunile comerciale.

Schimbări în diplomația României. Demisiunea dlui Bălăceanu, a trimisului din Paris a fost primită.

Trimisul României în Atena, dl Mavrogheni, a fost permutat în aceeași calitate la Viena în locul dlui Carp.

Din Berna se scrie că consiliul federal a primit o scrisoare prin care i se comunică că palatul consiliului va fi aruncat în aer prin exploziune. Autoritățile au luat măsurile de precauțiune.

Republicanismul în Spania. Din Madrid se comunică că judele instructor a propus darea în judecată a șefului de poliție de acolo, Olivier, suspectat fiindcă ar fi luat parte la propaganda republicană când cu privilegiul turburărilor universitare.

Atentate nouă de dinamită în Londra. Administrațiunea museului britic a fost înscințată că s'a plănuir în contra acestui muzeu un atentat de dinamită. Poliția concentrată în giurul palatului a fost îndoită.

Varietăți.

(Căile ferate ale Europei). La finele anului 1883 s'au aflat în Europa 183,000 kilometri de căi ferate în activitate. Din acest număr revin pe seama Germaniei 36,000, pe seama Marii Britanii și Irlandei 30,000, pe seama Francei 37,700, pe seama Rusiei 25,100, pe seama Austro-Ungariei 20,900 kilometri. Apoi urmează Italia cu 9,500, Spania cu 8,200, Suedia și Norvegia cu 8,000, Belgia cu 4,200, Elveția cu 2,700, țerile de jos și Luxemburgul cu 2,500, Danemarca cu 1,800, România cu 1,500, Portugalia cu 1,500, Turcia și Rumelia cu 1,200 kilometri. Bulgaria a avut 224 și Grecia 12 kilometri la finele anului 1883. În anul 1884 s'a mai adaugat Serbia cu căile sale ferate; astfel, că toată Europa numai un singur stat, Muntenegru, a rămas până acum fără căi ferate.

(O societate pentru dame). Un scriitor german din America, vorbind despre viața din orașele americane, descrie și o societate pentru acompaniarea cuviincioasă a damelor cari n'au pe nimeni. Cine dorește serviciile societății în New-York, o avisează. La oara fixată și la locul arătat vine un domn bine îmbrăcat și cu maniere cuviincioase, se închină, își oferă brațul, pe care dama îl primește sau ba, și își face datoria ca ori-ce gentilmom. După concert, operă sau altă petrecere de seara, el vine să iee pe dama sa și să o conducă acasă. Dama poate să intre în vorbă cu el sau să tacă mergând alături. La ori-ce întrebare el răspunde după cum scie mai bine și nu poate întrerupe tăcerea ne-provocată. Când se cere, el poate însoți pe protegiata sa în sală și șede lângă ea. Dama îi plătesce biletul. După dorința damei, el trebuie să joace, față cu publicul, rolul de frate sau amic al ei în toată discreția.

Caracteristică pentru cultul american de femei este originea acestei societăți, căci la început n'a fost vorba de o ramură de câștig, ci de servicii adevărate galante de cavalier. Ca și cavalerii sfântului Gral, acești gentilomi se sacrificau pentru damele singure sau părăsite. Dar' în cele din urmă numărul acestor marinimoși cavaleri n'a fost de ajuns, încât au trebuit să fie ajutați și de pagi, care nu prea făceau servicii gratis. Acum acestia au luat cu totul locul cavalerilor dela început. Dar' tocmai aceasta a înmulțit cerințele sau căutarea lor. Damele se confiază mai bucurosi unui însoțitor cuviincios plătit, decât cavalerilor desinteresați, de care tot simțiau oare-care frică.

(Plantele în camerele de culcare).

Plantele puse în camerele de culcare sunt oare vătămătoare? Oamenii cred și cu toate acestea nu este adevărat. Un doctor american dl I. M. Andrews la concursul farmacistilor ținut de curând la Philadelphia, s'a încercat de a resturna ideea, că plantele ținute în camerele de culcare ar pute exercita o influență vătămătoare asupra sănătății. El a demonstrat, că plantele departe de a fi vătămătoare, din contră ele degagează ozon și vaporii în atmosfera camerei într'o stare de umiditate perfect sănătoasă. Ozonul distruge microbii, purifică aerul, favorizează persoanele, care slăbesc din zi în zi.

Dr. Andrews, recomandă, a umple camera de culcare cu mai multe plante, ca să se poată degagia mai mult ozon. Scopul urmărit mai mult de 25 de ani de Germani a fost găsit de către Francezul Louis Maiche: producțiunea industrială a ozonului.

Ozonul este un aer dător de viață, ear' oxigenul are maximul seu de putere, de activitate. Acesta este ozonul, pe care noi îl asprim, cu atăta bună-voință departe de oraș, pe țărmul Oceanului. Un ținut este cu atât mai sănătos, cu cât aerul, care se respiră este mai mult ozonat. Grație descoperirii dlui Maiche, se vor pute umple de ozon fără cheltuială spitalele, școalele, casarmele și teatrele. Pe de altă parte, industriei oferă un câmp de aplicațiune.

Dar' dl Maiche va produce el ozon cu un preț atât de mic, și va pute el să deselectrizeze aer într'un mod mecanic, acesta nu este de loc de acord cu o teorie admisă? În prezența acestui adevăr, savanții vor face alte teorii.

(Un mic apolog persan.) Marele vizir primesce visita unui personagi, care cere o slujbă.

— Nu, dise vizirul; nu-ți dau.

— O mare și luminată, nu știu cum să-ți mulțumesc.

— Ce însemnează această ironie?

— Nu este o ironie; sunt foarte recunoscător, că 'mi-ai dăis îndată nu!

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

cari vin din înălțimea infinită a ceriurilor și cad cu o iuteală uimitoare de 62,7000 metri pe secundă, reproduc prin căderea lor o căldură de 9000 de ori mai mare, decât care se desvolaltă la arderea uleiului. Fie meteorul focos, ori ba, căldura proprie în nimic nu se compută față cu căldura groaznică reproducă prin căderea mecanică. Tyndall dice, că dacă pământul ar căde în soare, prin aceasta căldura soarelui cu atâtea calorii ar crește, câte îi sunt de ajuns pentru strălucirea de acum pe 95 ani. Însă scim, că căldura aceasta e atât de bizară, încât cu 200,000 ori e mai mare decât poate primi pământul nostru și care ar fi în stare într'un cias să fearbă 2900 milioane de miriametri cubici de apă închețată, deci deși pământul cădută în soare numai cu un atom ar spori volumul soarelui, totuși pe 95 ani îi asigură căldura de față. Ce să dicem dar', dacă va căde în soare o altă planetă mai mare ca pământul, sau chiar unul dintre sorii stinși și reci, care după Flamarion circulă nevăduți prin gol.

Prin urmare, dacă întru adevăr soarele s'ar reci cândva, nici o neputință nu există, ca sorii stinși să nu se mai poată întâlni în rătăciră lor și să nu poată reînvia ca un phoenix nou, și se poate că în aceasta este ascuns secretul vieții fără de sfârșit, căci precum plumburile dela un orologiu se tot coboară și nu se mai ridică, dacă cumva nu vor primi din izvor încă nesecat o energie nouă, precum veacurile decurg unul după altul, așa ar trebui să se prăpădească și planetele de-a rândul, dacă nu ar primi o energie nouă, care să le însufle o altă și earăși altă viață.

Căci ce sunt meteorii?

Fărâmaturi din lumea prăpădită.

Dar' lumea cum se poate prăpădi?

Nu se scie, fiindcă acest fapt ni se pare cam contrar cu legile gravității. Gravitatea! Dar' ce este gravitatea, această putere necondiționată? Nici aceasta nu o scim; dar' aceea e de știut, că corpurile nici la un cas nu pot ajunge în o stare fizică ori chimică, în care ar fi scutite de legile gravității.

Dar' cu toate aceste să presupunem, că pământul nostru prin răsădirea lui seculară, prin solidificarea și secarea lui, într'o zi ar începe a se sfărma, și că materiile nu se supun la puterea atrăgătoare, care le susțin: pământul fiind pietros până în centru, disparând atracțiunea se va desface cu încetul, asemenea unui cadavru supus la operațiunea desbinării. Și ce se va întâmpla cu această planetă moartă, cu acest cadavru de lume? În cursul câtorva veacuri sormanul pământ își va perde forma sa sferoidală și desfăcându-se, se va împrăscia neobservat.

Eată ordul planetar în bucăți!

Toate aceste vor căde în soare.

Dar' dacă și soarele soarelui va fi asemenea cu a planetelor sale? Atunci și această stea întunecată așiderea se va desface și fiecare particică a cercului solar va sbura în gol, ca să se împrăscie pe câmpul ceresc. Pravurile lumilor vor sbura în văzduh, până-ce într'o zi vor reînvia earăși, când toate particulele lumii cosmice, aruncându-se spre un centru, vor ajunge într'o căldare, unde prin căderea lor vor forma o vatră nouă și ferbinte, pe care se va fabrica o altă lume.

E fără de sfârșit și fără de margini viața.

Alex. Tălășescu.

Bibliografie.

„Familia.” Apare în fiecare Duminică. Oradea-mare, 20 Ianuarie (1 Februarie) 1885. Anul XXI. Nr. 3. Sumar: Datoria de onoare (novelă) de Iosif Vulcan. — Mitarcă (poesie) de Ioan cav. de Pușcariu. — Datine dela nuntă la Români; I. Partea generală; II. Partea specială, de Dr. At. Mariescu. — Fecioara vestală (ilustrație). — Împărăteasa cea înțeleaptă (basm), de Dumitru Stănescu. — Cugețări. — Salon: Saloanele române, de Spinu Ghimpu. — Literatură și arte. — Teatru și muzică. — Ce e nou? — Moda. — Higienă. — Logogri, de P. Predovan. — Posta redacțiunii. — Călimarul săptămânii.

Din

Biblioteca populară a „Tribunei”
au apărut până acum:

Nr. 1.

Pădureanca. Novelă de Ioan Slavici 12 coale tip. broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.

Nr. 2.

Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.

Nr. 3.

Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.

Nr. 4.

Piperuș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.

Nr. 5.

Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.

Nr. 6.

Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar: 25 cr. sau 50 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor se dă rabatul cuvenit.

Sciri economice.

Industria vinicolă în Franța. Se scrie din Paris jiarului „l'Indépendance belge” că recolta vinurilor în Franța n'a dat în anul acesta ceea ce promitea. Ea nu este decât de 34,780,726 hectolitri, pe când în anul 1883 a fost de 36,029,182 hectolitri. Diferența între recoltele celor doi ani este de 1,248,456 hectolitri; și ceea ce este mai rar, este că recolta din 1884 este inferioară cu 10 mil. 264,116 hectolitri recoltei mijlocie a celor din urmă șase ani. Socotindu-se hectolitrul cu prețul de mijloc de 30 franci, ceea ce este îndestul de moderat, se aduce o pierdere de 300 milioane, datorită floxerei și aliatei sale mîldea.

Cu toate descoperirile făcute pentru a ucide această insectă, situațiunea este departe de a da speranță unei îmbunătățiri.

Flagelul se întinde din ce în ce ca o pată de unt de lemn, și pare că-și ride de toate eforturile practicei și ale științei.

În 1874, în Franța era 2,446,862 hectare de vie, cari dădeau 62 milioane hectolitri de vin; la această epocă se exportau 3,332,000 hectolitri de vin. În 1883, nu mai erau decât 2,095,927 hectare de vie, cari produsese 36 milioane hectolitri, importându-se aproape 7 milioane hectolitri și exportându-se numai 3 milioane. În 1884, lucrările e agraravă; nu mai sînt decât 2,040,759 hectare de vie, adică o nouă scădere de 55,168 hectare, și în cele dintâi unsprezece luni ale anului s'au importat 7,219,000 hectolitri și s'au exportat 2,265,000 hectolitri.

Franța algeriană a dat o mîngăiere oarecare în privința recoltei vinului. Recolta din 1883 dăduse 822,000 hectolitri, cu o creștere de 5,715 hectare.

Recolta din 1884 a produs 896,000 hectolitri pe o suprafață, care a crescut cu 7,127 hectare.

LOTERIE.

Tragerea din 31 Ianuarie st. n.

Budapesta: 8 5 63 4 82.

Bursa de București.

Cota oficială dela 30 Ianuarie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	98 1/4	vînd.	—
— Rur. conv. (6%)	—	85 1/2	—	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	—	265.	—	315.
Banca națională a României	—	1170.	—	—
Impr. oraș. București	—	31.	—	—
Credit mob. rom.	—	195.	—	—
Act. de asig. Națională	—	205.	—	231.
Scrișuri fonciare urbane (5%)	—	80 1/2	—	87.50
Societ. const.	—	200.	—	250. 1/2
Schimb 4 luni	—	—	—	30.
Aur.	—	16.	—	—

Mii care au suferit de boale de beșică cu deosebire și de udările patului în casurile cele mai grave au fost vindecați prin **F. C. Bauer**, specialist, Basel-Binningen (Svizzera).
Prosp. și atest. acred. gratis.

[120] 2—8

[71] 27

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA”

în Sibiiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lînga condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și esplosiune clădiri de ori ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri ficsate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1880 fl. 362,354.67	în a. 1869—1880 fl. 247,755.97
în a. 1881 „ 64,802.82	în a. 1881 „ 35,163.90
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,382.04
în a. 1883 „ 34,761.25	în a. 1883 „ 32,843.10

Suma fl. 516,711.66

Suma fl. 348,145.01

fl. 864,856.67 cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

fl. 536,865.21 c.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiiu (Strada Cîsnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile gen. și principale în Brașov (C. J. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș			Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiiu				
	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren accelerat		Tren accelerat	Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren omnibus			Tren de porșano	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren de porșano	Tren omnibus	Tren de porșano	Tren de porșano
Viena	8.25	8.35	3.30	București	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	Teiuș	2.39	9.50		Copșa mică	11.10	2.20	6.41	3.20
Budapesta	8.00	6.55	9.45	Predeal	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	Alba-Iulia	3.40	10.42		Șeica mare	11.40	2.56	7.11	3.50
Szolnok	11.24	10.55	12.18	Timiș	1.33	—	—	Szolnok	11.14	12.28	Vințul de jos	4.04	11.09		Loamneș	12.23	3.45	7.54	4.33
P. Ladány	2.01	2.04	1.59		2.06	—	—	Arad	3.35	5.30	Șibot	4.35	11.43		Ocna	12.57	4.25	8.25	5.04
Oradea-mare	4.11	5.13	3.20	Brașov	2.16	6.30	5.45		4.00	6.20	Orăștia	5.02	12.13		Sibiiu	1.20	4.51	8.48	5.27
	4.21	9.37	3.25		2.44	7.09	6.28	Glogovaț	4.16	6.39	Simeria (Piski)	5.44	1.22		Sibiiu—Copșa mică				
	4.29	9.45	—	Feldioara	3.03	7.41	7.07	Gyorok	4.47	7.19	Deva	6.05	1.48	Sibiiu	8.10	11.10	4.00	10.00	
	4.40	9.59	—	Apatia	3.18	8.09	7.36	Pauliș	5.02	7.39	Branicica	6.34	2.21	Ocna	8.35	11.38	4.26	10.25	
Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	Homorod	3.51	8.53	8.34	Radna-Lipova	5.25	8.11	Ilia	7.01	2.54	Loamneș	9.13	12.14	5.04	11.00	
Rév	5.46	11.41	4.31	Hașfalău	4.51	10.18	10.22	Conop	5.57	8.49	Gurasada	7.15	3.09	Șeica mare	9.43	12.46	5.34	11.30	
Bratca	6.09	12.15	—	Sighișoara	5.11	10.55	11.14	Bérvava	6.18	9.18	Zam	7.49	3.48	Copșa mică	10.08	1.13	5.59	11.55	
Bucia	6.27	12.48	—	Elisabetopole	5.39	11.36	12.07	Soborșin	7.11	10.27	Soborșin	8.32	4.37	Cucerdea—Oșorheiu					
Ciucia	6.52	1.48	5.28	Mediaș	6.00	12.11	12.43	Zam	7.48	11.18	Conop	9.19	5.30	Cucerdea	9.36	4.35	8.35	3.55	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	Copșa mică	6.29	12.35	1.23	Gurasada	8.22	11.57	Radna-Lipova	9.40	5.58	Cheta	10.07	5.06	9.06	4.26	
Stana	7.51	3.54	—	Micăsasa	—	12.54	1.42	Ilia	8.40	12.27	Pauliș	10.16	6.38	Ludoș	10.29	5.28	9.28	4.49	
Aghirș	8.12	4.34	—	Blaj	7.02	1.29	2.17	Branicica	9.02	12.57	Gyorok	10.32	6.56	M. Bogat	10.39	5.38	9.38	4.59	
Ghirbău	8.24	4.52	—	Crăciunel	—	1.45	2.33	Deva	9.32	1.45	Glogovaț	10.48	7.15	Cipeu-Iernut	11.20	6.20	10.19	5.40	
Nedeșdu	8.38	5.11	—	Teiuș	7.38	2.26	3.13	Simeria (Piski)	10.12	2.58		11.17	7.48	Kerel-Sz.-Pál	11.35	6.36	10.34	5.55	
Cluj	8.57	5.40	7.08	Áiud	7.55	2.48	3.38	Orăștia	10.47	3.46	Arad	12.32	8.05	Nireșteu	11.58	7.01	10.58	6.25	
	9.23	6.00	7.18	Vințul de sus	—	3.12	4.06	Șibot	11.14	4.20	Szolnok	12.00	8.45	Oșorheiu	12.18	7.21	11.18	6.45	
	9.50	6.29	—	Uioara	—	3.19	4.14	Vințul de jos	11.46	5.06	Budapesta	4.00	2.10	Oșorheiu—Cucerdea					
	11.15	8.14	8.29	Cucerdea	8.24	3.36	4.53	Alba-Iulia	12.21	6.15	Viena	6.05	—	Oșorheiu	5.55	1.14	5.20	9.03	
Ghirș	12.04	9.49	8.53	Ghirș	8.48	4.10	5.45	Teiuș	12.53	7.00	Arad—Timișoara			Nireșteu	6.18	1.34	5.40	9.23	
Uioara	12.12	9.58	—	Apahida	—	5.39	7.51	Simeria (Piski)—Petroșeni			Tren omnibus			Tren de porșano	Kerel-Sz.-Pál	6.40	1.58	6.02	9.45
Vințul de sus	12.19	10.07	—	Cluj	10.08	5.59	8.18							Cipeu-Iernut	7.04	2.21	6.26	10.10	
Áiud	12.45	10.42	9.17		10.18	6.28	8.00							M. Bogat	7.35	2.55	6.57	10.41	
Teiuș	1.15	11.32	9.40	Nedeșdu	—	6.54	8.34							Ludoș	7.50	3.09	7.11	10.55	
Crăciunel	1.44	12.03	—	Ghirbău	—	7.10	8.59							Cheta	8.07	3.41	7.28	11.12	
Blaj	2.00	12.24	10.12	Aghirș	—	7.25	9.35							Cucerdea	8.36	3.55	7.57	11.41	
Micăsasa	2.34	12.43	—	Stana	—	7.49	10.16							Simeria (Piski)—Uniedoara					
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	Huiedin	11.33	8.11	11.04												
Mediaș	3.27	2.24	11.07	Ciucia	12.06	8.52	12.17												
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	Bucia	—	9.11	12.47												
Sighișoara	4.50	4.17	12.15	Bratca	—	9.29	1.21												
Hașfalău	5.08	4.51	12.30	Rév	12.51	9.52	2.05												
Homorod	6.47	7.07	1.32	Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08												
Ágostonfalva	7.36	8.10	2.04	Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39												
Apatia	8.09	8.46	2.24	Várad-Velenceze	—	10.56	3.55												
Feldioara	8.41	9.20	2.44		1.49	11.04	4.06												
Brașov	9.20	10.15	3.15	Oradea-mare	1.54	11.14	7.30												
	—	—	3.25	P. Ladány	3.14	1.47	11.05												
	—	—	4.03	Szolnok	5.10	4.40	2.37												
	—	—	4.28	Budapesta	7.30	7.44	6.31												
Predeal	—	—	—	Viena	2.00	6.05	7.54												
București	—	—	10.25																

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.